

Dosarul nr.3ra-880/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Ciumac

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca- Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolai Gherasimciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

constată:

La 16 septembrie 2019 Nicolai Gherasimciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2183 în partea ce ține de data stabilirii pensiei majorate, recunoașterea ilegalității deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1598/19 din 30 iulie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate, fixând data de 26 martie 2016 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 26 martie 2016.

În motivarea acțiunii Nicolai Gherasimciuc a indicat că a activat în cadrul organelor de poliție în perioadele 01 martie 1991 – 16 august 1994 și 01 decembrie 1996 – 25 martie 2016.

În temeiul ordinului nr. 159ef din 23 martie 2016, serviciul în poliție precum și contractul individual de muncă, au încetat, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne a întocmit calculul vechimii în muncă potrivit căruia vechimea în serviciu pentru fixarea pensiei la 25 martie 2016 constituia 25 ani, stabilindu-i pensia în proporție de 56 % din cuantumul soldei.

Prin hotărârea din data de 06 iulie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolai Gherasimciuc, s-a obligat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne de a recalcula lui Nicolai Gherasimciuc vechimea în muncă cu avantaj pentru perioada efectuării

serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție Bălți, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Ulterior, Inspectoratul General al Poliției a emis ordinul nr. 448ef din 03 octombrie 2018 cu privire la executarea hotărârii Judecătorei Chișinău din 06 iulie 2018 și a dispus recalcularea cu avantaje 1:2 vechimea în muncă pentru perioada 20 decembrie 1998 – 05 martie 2013.

La 08 octombrie 2018, Inspectoratul de Poliție Bălți a emis certificatul nr. 189, care confirmă că de facto, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei constituie 39 ani, 02 luni, 03 zile.

Astfel, Nicolai Gherasimciuc a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți cerere privind mărirea pensiei conform noii vechimi în muncă, însă, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2183 din 19 februarie 2019 a fost stabilită, începând cu 06 iulie 2018, pensia în quantum de 75 % din suma soldei, reieșind din vechimea în muncă de 39 ani, 2 luni, fiind achitată diferența pensiei din 06 iulie 2018.

Nefiind de acord cu decizia, Nicolai Gherasimciuc a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate, începând cu 26 martie 2016 și achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară.

La 01 august 2019, Nicolai Gherasimciuc a recepționat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1598/19, prin care cererea prealabilă a fost respinsă, cu mențiunea că nu există temei de satisfacere a cerințelor.

În opinia reclamantului refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1598/19 de a modifica data începerii recalculării majorării pensiei este neîntemeiat, deoarece organul cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei la 25 martie 2016 era Ministerul Afacerilor Interne, care în mod eronat a stabilit că pensia urmează a fi calculată în mărime de 56 % din quantumul soldei, or, această concluzie contravine normelor legale.

Nicolai Gherasimciuc a susținut că reieșind din considerentul că la 25 martie 2016 stagiul calculat pentru stabilirea pensiei era de 22 ani, 06 luni, iar de facto la data depunerii cererii de pensionare reclamantul avea o vechime totală în serviciu de 39 ani, 02 luni, Ministerul Afacerilor Interne urma să calculeze și să stabilească pensia în proporție de 75 % din suma soldei. Astfel, din vina Ministerului Afacerilor Interne, acestuia i-a fost stabilită o pensie în mărime de 56 %, deși, urma să-i fie stabilită pensia în proporție de 75 % din suma soldei, situație ce a generat achitarea unei pensii mai mici începând cu 25 martie 2016.

Prin hotărârea din data de 20 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Gherasimciuc, s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/2183 și refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1598/19 din 30 iulie 2019. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să modifice data de stabilire a pensiei recalculate și anume 26 martie 2016. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Nicolai Gherasimciuc diferența pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 26 martie 2016. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d. 31,35-37)

La 17 ianuarie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii

din data de 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolai Gherasimciuc. (f.d. 33,43-45)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 03 iunie 2020 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 60,61-68)

Instanțele de judecată au concluzionat că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți în partea datei de la care urmează a fi efectuată recalcularea pensiei, este ilegală, deoarece din înscrisurile cauzei denotă cert că, organul cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei lui Nicolai Gherasimciuc la 25 martie 2016 era Ministerul Afacerilor Interne, care în mod eronat a conchis că pensia lui Nicolai Gherasimciuc urmează a fi calculată reieșind din vechimea totală în muncă de 25 ani.

Totodată, în temeiul art. 54 al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, instanțele de judecată au menționat că în cazul în care, persoana nu a primit la timp suma cuvenită a pensiei din vina organului care a stabilit pensia, persoana respectivă are dreptul de a pretinde la achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

Argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că Nicolai Gherasimciuc deține dreptul de a pretinde la recalcularea pensiei, începând cu data emiterii hotărârii judecătorești de recalculare a pensiei, a fost respins de instanțele de judecată, ori hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 iulie 2018 reprezintă un înscris, care confirmă că quantumul pensiei lui Nicolai Gherasimciuc stabilit inițial de Ministerul Afacerilor Interne este eronat, situație ce denotă că sunt aplicabile prevederile art. 54 din Legea nr. 1544 –XII din 23 iunie 1993.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri. (f.d.71,72-75)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Autoritatea recurentă a menționat că decizia de recalculare a pensiei a fost emisă în baza art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și care prevede că recalcularea pensiei se va efectua pentru o perioadă precedentă, dar nu mai mult de 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a legii.

Temei legal în baza căruia urma să fie recalculată pensia lui Nicolai Gherasimciuc este hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 iulie 2018. Astfel, se prezumă că la momentul stabilirii inițiale a pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne vechimea în muncă a fost calculată corect, iar recunoașterea perioadelor cu avantaje a fost confirmată prin hotărâre judecătorească. Prin urmare, recalcularea pensiei corect a fost efectuată de la 06 iulie 2018, din momentul apariției circumstanțelor noi.

La 14 septembrie 2020 Nicolai Gherasimciuc, reprezentat de avocatul Roman Ocerednîi a depus referință la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat respingerea recursului. (f.d.85-86)

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 03 iunie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 27 iulie 2020. (f.d.77)

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs la data de 19 iunie 2020. (f.d.71,72-75)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas